

H 46

Kraťochvileé Zpěvy,
pro
Mládež polnijckau.

Skládal

Gieřj Rokon,

roku 1802.

W. P e s t i ,
vytištěné v J. M. Trattner z Petroze.

1 8 2 9.

Předlice.

1.

Spěšná sem gá předlice,
Rada předem welice ;
Nedřímám nikdy , jak jiné
Na přádkách w naší dedině
Předlič.

2.

Těm vpadá wřeteno
Geště nenaředeno ;
Mně , ačkoli těžké , snadně
Z chvílé ruky neuhradne
Wřeteno.

3.

Které přásti neznagi ,
Na konopě ssemiragi ;
Může faudel dobrá býti ,
Ale nitky zatočiti
Neznagi .

4.

W bjlém rausse gsau pyssné ;
Wšak dřjmwé přilissně :
Plátno neradi dělagj ;
Náhle pak ho oblékagj ,
Gsau pyssné .

5.

Předenj zíšť přinášji ,
Při wraucném otčenášti ;
Která pod přeslicau sedá ,
Wždy sobě zíšť , gehož hledá
Přinášji .

6.

Bez pásmá mám přadeno,
Wré se rychle větreno,
Budem přazi mau bjisiti
Náhle celé budem mjti
Přadeno.

G a r o

I.

Celé ohřálo Přirozenj,
Slunce ohřálo Vše stvořenj;
V milém podletj
Starci i děti
Weselj se.

2.

Ptáčata křáti Popřestali,
Garo hlásati Nám začali,
Škříwan s stehlikem,
U drozd s slávjkem,
S vlastowjeau.

3.

Lesní se krovj Zotawiło,
Wětrwj stromowj Zoblačilo;
Po laufách kwijtj
Blestem se swijtj
Co hwězdičky.

4.

Nepolihugj Nágemmjci,
Alle pracujj Na winici;
Na každé roli
Koně neb woli.
Pluh tahagj.

5.

Vastýři hrags! Na řáceru,
 Chodje po hági Se sekerau;
 Neb w hági rado
 Pase se stádo
 Mezi krovím.

6.

Dobytka tráwy Podnět dává
 Hognost, an zdrawý Si pohráwá
 W tom garnjm čase
 Chutně se pase
 Přes celý den

7.

Skáčj gehňátka Wůkol matek;
 Blečj telátka; Čerstwý statek
 Strečfuge w poli;
 Bugné se dolsj.*)
 Guince, moli.

* doliti se t.g. zápasiti, bogowati, odtud oddolati.

8.

Při zpěvě, dogně Pro své trávy
Nakássi hogně Děvče trávy;
Jan hvízdající
Dwjhá děvčici
Batoň trávy.

9.

Gestě zornička Ge-wýdálená,
Giž gest kosička Připravená;
Při košním hlučku
Spěšně swau lauku
Kosec kossj.

10.

Když se rozednij Gedni kossj,
Pak sem tam gědni Tráwu nosj,
Tak roztrášenau
A osušsenau
Hrabau w kopy.

11.

A tato zpráva Rýchle beží,
Ne dlauho tráwa žlatá leží,
Bývá zvezeno
To nové seno
Do stodoly.

Hra na pažiti.

Slunce svítí gasně,
A pažit se zelená,
Ven sestřičky včasně,
Chwjle ge vtěšená:
Když ginj, k své ſtodě
Tancuj w hospodě
My ſe zabáwegme wenku, po
ſlobodě.

2.

Nuže! na pažiti
Wesele prozpěwugme;
Tu hry prowoditi
Mjsto gest, postakugme:
I wygdaū za nami
Mladenci s děvkami
W krémě se bawej a spogj se
s nami.

3.

U ai po dwě a dwě,
Na slobodném powětrji,
Děvčata pořádně
Proběhujce, wětří;
Vžwegmež času,
Mladosti, noh, hlasu,
I pochwálj každý tu weselau času.

O r á č.

1.

Když kohauti na svitání
Zpjwali pjsničku rannj,
Tu wssicni nassi domácj
Procjtili fu swé práci.

2.

Wolky dohře na krmene
Terstwau wodau napogené,
Wděčně na se garmo wzali,
S pluhem do pole chwátali.

3.

Ali wycházj slunce gasné,
Oswěcuge pole krásně:
Nuže z lehka s pluhem woli
Kráčegte po této roli!

4.

Slunce milé zemi žhřívá :

Škrivánek w powětří zpívá ;
Nuže, z lehka s pluhem woli
Kráčegte po této roli !

5.

Necheg, prosím tě, oráči,

Nech wolno twůg statek kráčí ;
Netluč bičem statku swého ,
W těžké orbě vstálého !

6.

Nehněweg se při swé práci ;

Hle gak milé pěgi ptáci ;

T . ty ráděg māš zpívati ,

Než twůg statek bjtí , láti !

7.

Práce s radostj konaná ,

Bývá často požehnaná :

Kdo s hněwem djlo dělává

Zřídka zdarně dokonává .

8.

Nuže z lehká s pluhem woli
Kráčegte po této roli;
Bůh nássemu pracování
Dá gistolně požehnání.

T r á w n i c e.

1.

Zpíweg flodce, zpíweg
Na stromě sláwjčku!
Blízko něgž gá fosjm
Zelenau trawičku.

2.

Milé gest flyšseti
W mági vtěſſeném,
Tě zpíwagjciho
Na stromě zeleném.

3.

Nelze wssak za dlanuho
Zpěv twůg poslouchati;
Neb gen za krátký čas
Zvyknul si zpívati.

4.

Zpíweg tedy, zpíweg
Přemilý slávýčku!
Pres ten krátičký čas,
Twau garnj písničku!

5.

Ach i děvčata gen
V létě své mladosti
Prozpěwuj písne
Plné weselosti:

6.

Neb když věku geseň
A zima nastane,
Tu wsecka weselost
Pomalu přestane.

7.

U gaf tráwa tato
Pokozená zwadne ;
Tak i nasse tělo
Když starost připadne. *)

Z p ē w sláwjka.

Seděwssi Suzička
S weccera w stěpnici ,
Slyšela sláwjčka
Hlas ljbě zněgicj ,
Nekla : ach zpěw sláwjčka
Sylněgi , než muzika ,
Srdee mé proniká ! !

*) Tato pjseň djlem giž zpospolitěla.

Pjseň w sadě.

1.

Zen, kdo tuto sstěpnici
Založil se chwěgicj,
W niž ptáček hnjjdi, zpjwá,
Dávno w hrobě spocjwá.

2.

Ač dávno w hrobě hnige,
Wjsak djlo geho žige:
Proň každý strom zelený
Gest pamatné znamenj.

3.

Stromowj rok po roce
Toto nese owoce;
O potomky pečoval,
Kdo ty stromy sstěpowal.

4.

Kuždý, kdo se obživí,
Z hrušků, z gabloně, sljiv,
Každý z ruky toho wzał,
Kdo ty stromy wychował.

5.

Ten, kdo stromowj kazi,
Zaſlaužil dogit zkázy;
Kdo ge chowá, ſtěpuge
Přitelem lidstvým ſluge.

K laupežné mládeži.

I.

Celodnji Pustotssjci,
Neswědomité
Cujé pole, winohrady,
Cujé ſtěpnice a sady,
Z co myſljte?

2.

Wyfássjte, Wypásáte
 Lauky, osenj ;
 Cužé stromy objráte,
 Cužé hrozno požjráte,
 Blé pokolenj !

3.

Sotva malá, Wám se ždiala
 Škoda něgaká,
 Newdogak *) hněd se mstíte,
 Na bližnjho vwáljte
 Škodu chudáka :

4.

Cužé gměnj Wám wšak není
 Hřich vystossiti ;
 Ta pak (kde wám není ſkoda)
 Giným bezpráwná nehoda
 Má se líbiti ?

*) Newdogak, newěda gak.

5.

Štěpolomci, Wý holomci
Goste satanásse,
Lafomci a žávistnici,
Škůdcové a laupežnici;
Dhyždo másse!

6.

Na všem Še zelenj
Sam rozsevači,
Hned měsse, hotové krásti;
Wý láskyateli a mysliteli.
Oko ho značj.

7.

Sotva zdravá Broška tráva
Na oné řávce;
Gigity plémě: glořečené,
Na ni kofau: rozbrogene
Wjahuješ ruce.

8.

Uni málo Nedojralo
Geště owoce;
Nočním časem ho zberáte,
A při tom štěpy lámáte,
To rok po roce.

9.

Winář w potu Twáři plottu
Každau podniká,
By myzíškal něco wjna,
Než hle řekodná lotrowina
Wſſe mu rozmyšlá.

10.

Prystoříte? Lauežíte?
O lide mladý!
Než při tom na to pominěte,
Že yokuty nemineťte,
Pro ty neřády.

11.

Nebožátko, Twé howádko
Zdravé se pase;
W okainženj ale mižj,
Žes ge krmil pastwau cizi
W nočnjm nečase.

12.

Lafotnjci Zjíragicj
Cuzé owoce!
Zimnice wás, ač ste člavi,
Často, ~~zaterróčka~~ člapi
Z flánj w boce.

13.

Častokrátte Wpadáte
W ruce wrchnosti;
Strach, hanbu vocituge,
Ba i trest podstupuge
Za neprawosti.

14.

○ lakomci, Wy holomci
○ ste satanásse,
○ ste ſtaredj závistnjci,
○ Škůdcové a laupežnjeni
○ Ohyzda násse!

Dělánj plátna.

1.

○ slawenské panny dobře máte,
Be se w čisté raucho oblékáte,
Ne draho ſaupené,
Než wámi strogené,
Gak nehlépe znáte.

2.

Pohledte ſuhagci na Šwábfyně,
Hledte na Wlachyně, Madarkyně,
Wy cuzem plátně chodj,
A výchu provodj,
Ty Jehostogfyně!

.3.

Lenové, konopné sjmě sege
Janěk, a Buzka se tomu směge;
Tu len a konopě,
Budou snop při snopě
Ležet, když dozřege.

— 4. —

~~Lej borostel~~, konopě dozrali,
Čas gest aby sime ge vytrhali;
Men z celé dědiny,
O hejtiběnčině
Trhegme pomali.

.5.

To se wám mládenci, to se páčj,
Tá len močj, tá konopě voláčj;
Podte, pomáhegte,
Z močidla táhegte
Kde věroče nestáčj.

6.

Nu len, a konopě myslíregme;
Osušené třepat posyjhegme;
Sem trognu, trlice,
Másse pomocnice,
Třepme, vyhlázegme.

7.

Ačkoli ty sstětky gsau bodlame,
Od nichž časem prsty gsau frwame;
Předce gen čessemie,
A pacessugeme
Powěsná lissame.

8.

Marka kolowrátek naprawila;
Unka na přeslici swau nawila;
Předte sestry! předte,
Tak by, když zpředete.
Přáze rowná byla.

9.

Len můg i konope zámným časem,
Rovno, mocně, tenko popřádla gsem:
Pořádně sečtená,
Zvárom mé pradena,
Jiodeprala gsem.

10.

Guž gsem s matkou krosna postavila;
Guž na ně svau přázu gsem navila;
Sauleg! děwče chtiwě,
Ekadliči bedlímě!
Cjwky, bys stačila.

11.

Nedopust materi dcéro! tkáti,
Nohám, rukám slabým vstávati:
Dosti se matkala,
Kýms ty byla malá.
Pracovitá mati.

12.

Z křage na krag člunek proběhává,
Bystrá rufa ruce ho dodává;
Wrchnj náwog hodný
Chudne, tlustne spodnj;
Osnowy nestává.

13.

Tak sto rjsů přáze gsem offala,
Tolik rjsů plátna nadělala;
Garnjm časem milým
Do sest koncům bjljm:
To ge má pochwala.

14.

Vadesáti rjsy dům zaffatjm,
Ctowu, giž sem měla malou, ſplatjm;
Kupug kthyjlene,
A ipo lewné ceně;
Plátenjku zatjm.

15.

Kupug , a prodáweg Maďarkyněm
Prodáweg Francouzfám i Šwábskyněm ,
Neb se honosej ,
Se plátno nosegj
Re cti Slawenkyněm .

16.

Šige děvka šaty z býleného ,
Domácího i sobě plátna svého ;
Šige děvka čilá ,
Ey ta začala
Mangela dobrého !

Welebenj přjrody.

Pod stjn listnatého slonje se réwj
Přjrodu ljbhmi slawmež zpěwy :

Tobě matko ke cti ptáčata,
J s mládenci pěgj děvčata;
Slunce tobě ke cti vtesseně swjtj,
J strom se zelená, kwete kwjtj.

Z e n c i.

1.

Skonča nassi dědiny
Bělegj ozyminy,
K žni dozjragjce,
J rež i pſſenice.

2.

Zo vobjíj sedláčka,
By kosy a kosáčka
Zavčasu se chytal,
Zak žatvu přiwjal.

3.

Zlonsté malé úrody,
Mnohým chléb nedochodí;
Znitez milj lidé!
Pomozte si w bjdě.

4.

Wyslli ženci do pole,
Ghybuj se w ūfole,
Znite ženci, žnite,
Gaf fterj stačjte.

5.

Stebla chytá lewice,
A kosáčem prawice.
Slamu podřezává,
A na hrstě dává.

6.

Bezmi oſlu, Žanjčku!
A koſáky troſſjčku
Raostři ztupené,
Poſtať ſe wyžene.

7.

Nu koſáky ſem degte,
Děwěčky, a zp̄jwegte,
Rozveselugjce,
Ženice i žnice.

8.

Starj promřiſla frutj,
Ale mládež ſne s chutj.
Spíte, ſnite ženci,
Děwěčky i mládenci.

9.

Mezi tjm ſazda weſá:
Geđegte ſi do kola,
Oběd nám a wjna
Přinesla ſazdina.

10.

Chy kdo chutně pracuje,
Tomu gídlo ssmakuje,
W chládku posednite,
W chládku gezte, píjte.

11.

U už w stromowém stjnu
Poseděwssé hodinu,
Podíme ku postati,
Hledme gi wyhnati!

12.

Zenci postat wyhnali,
Edau, aby na kládali.
Hrstě; chlapi snopy
Wijzje, fladau w kopę.

13.

Tak gsme milé obyssi;
Na té zemi zrobili,
I snopy snosili,
Do křížů složili.

14.

Už slunce zapadá,
A vzdálj ge osada,
Podme žywagjce,
Až po frag vesnice.

15.

Tu gázdina weselá
Bečerau přihowěla
Zencům; k stolu sedli,
Ž pili i gedli.

16.

Nynj se rozejdeme,
Od práce spočineme;
Když čerstwí wstaneme
Zase žat půjdeme.

W i n o h r a d n j k.

1.

Tu tam na tom vršku ležej,
Štěpil sem gá dávno winici:
Kterák máu práci
Ona odplácej
Máte dělnici!

2.

W mé winnici gá se weseljm;
Nic potu, nic útrat nejeljm:
Tjm nejvbožjm
Na ni naložjm
Co rokem celým.

3.

Co w geden pšaný rok w nj zchážj,
Wsse geden rok dobrý dosážj;
Tak neúrodu,
Nebi ginač skodu
Uli wynahrážj.

4.

T wlonj na hrozné chybile;
Ale dobré wjno pšatilo,
Skodu zwýšenau
Wjno mi cenau
Wynahradilo.

5.

Ti wjnych kmenów od frymáči
Mogi, i ti réwów řejáči,
Mždu zaſlaužili,
Wérně robili,
Cak i kopáči.

6.

Brostel lastár na wjném kmeně;
Ten lastár hogno hrozna žene;
Kwéte, odkwétá;
Hrojno do léta
Hodně wyžene.

7.

Winář z gara mrazu se lefá,
V léte, wida oblak zdaleka
Sem se bližiti,
Hned frupobítj
Se strachem čepč!

8.

Ale Pán Bůh oddálil mráz
Od winic, i wsseliké zkázy:
Gen střežme stále,
Ať hroznov zralé
Sforce nefazj.

O b ě r a č k a.

1.

Ty winnice krásné
Šluknau a černagj;
A na kmenech wčasné
Hrozný dozjragj.

2.

Wsse se s ochotnostj
Sirogj k wjnobráníj;
Gako ten lid sprostý
Tak i wzácnj Páni.

3.

Skorce zaplássegi
Repkáčmi wináři;
Sudy pobj gegj
S hrmotem bednáři.

4.

Hogná ge auroda
Na mé mém winohradě;
Čas gest, i pohoda
Dopráwati fadě.

5.

Vutně, čabre, sudý,
Rotarice nowé,
Stogj u mé baudy;
Wsse ge na hotowě.

6.

Zpjwegte mſadice!
Wzhůru oberači,
Za mždu do winnice
Mé nech se wám páčj.

7.

Ku mždě umšiuwené
Přidám za rána wám
S chlebjkem ~~pátené~~;
Oběd, wečeru dám.

8.

I pohár wám wjna
Při gjdle nechýbj,
K oddechu hodina.
„Nu to se nám ljbj.

9.

O to se snájjme
Dobrý hospodáři !
Ať u tebe gjme
Chlebjk w potu twáři."

10.

Tu wſſecky mladice
Se zpěvem zbjragi
Hrozno, z kotačice
W čobry wyſhpagj.

11.

W čobřich ho muſſtuge
Janko z Hluborecky;
Vář chlapów ſſifuge
Ten muſſt do Kaděcky.

12.

Šá pak z kadečky té,
By bylo, jak načim *)
Víno známenité,
Do sudov musí stáčit.

13.

Předně se vjdu to
Silerein nazívá,
A právě i proto,
Lepší cenu mává.

14.

Bezele zpívajte;
Že hogně mladice
Přinesly hlásejte
Hrožua, o mladice!

15.

Nech se přes dolinu
Ta pověst roznáší,
Že užitky plynou
Hogně z práce nassí!

*) Načim, način - treba.

16.

Gug gſme w winohradě
Dilo dokončili,
A hodné dwě ſadě
Muſtem naplnili.

17.

Pođ preš hrožny wſſade
Stočené dáwagj ;
U náš wſſak do ſadě
G muſtem ge léwagj.

18.

Neč to wjno fyſne ,
Neč ſe ſamo dělј
Do třetjho týdne ,
Od ſwojich terkelj.

19.

Potom stočjm čiſtě
Gá do čiſtých ſudů ,
A po ceně giſtě
Prodáwati budu.

20.

Dobře opatřené
Ty ostatky dagj
Lepší nám pálené
Než w krčmě měragj.

21.

Oberači milj
Awěrnj dělnjci !
Po tři dny slaužili
Gste mi we winnici.

22.

Kažprw mždu přigmitε
Giž ste za slaužili ;
Potom ge;te , pjte ,
Co wám předložili.

Z i m n j p j s e ñ.

1.

Rdyž při konci listopadu
Dni se velmi krátj,
Kape pastwa wšemu stadiu,
Stromowj list tratj;
A tu zyma
Zaugjmá
Odeporná celý svět.

2.

Prw než býký sněh přikrywá
Lauky i zahrady,
Célé pole pusté býwá,
Pustnau vinoohrady;
Od půl noci
S welkau mocj
Wěgj zimné wětry.

5.

Cotwa pak oblaky tlusté
K pomětří povstali ;
Cotwa že znikly nihly husté ,
A i tu sněh se valí ,
Gegg sem i ta
Wjter zmijta
A co prachem házi .

4.

Staré pale oděm nowy
Na zimu dostalo ;
Bělji se wſceko stromowji ,
Gakby prokvetalo ;
Potoky ted
Ufrívá led ,
Klauzagj se chlapci .

5.

Drobnj ptáci smutně řkagi
 Wůkol lidstvých stánů,
 A blíž člověka hledají
 Potrawu a schranu,
 Wedtež chlapci!
 Vognu s wrakci;
 Gine ptáčky nechte.

6.

Kam se děli ta ptáčata
 Rozkošně pěgycj?
 Kde jsou veselá děvčata
 Zwučně zpívagycj?
 V tuhé zimě
 Neslyssjme
 Zpěvu radostného,

S w a d e b n j p j s e ň.

1.

Na swadbní strži přátelů powołanj,
Oddegme se k radostnému zde zpívánj;
Weselého ducha
Pozwaným přislauchá
Hostům injti.

2.

Nenj věkně, gen pro gedenj a pitj
Při swadebnym weselj se dát nagjti;
Věkné rozmrauwánj,
Tanec a zpívání
Nad to platj.

3.

Nenj. dobrě w samotnosti žiwu být;
Poctiwéť gest wdáti se, ženu pogjti,
Čas milé mladosti
Tráwić w samotnosti
Příjkrá wěc gest.

4.

Wjce čtiry oči, než dwě wždycky widj;
Wjce čtiry ruce, než dwě wždy wyřjdj;
Ruka ruku zmýwá,
A tak čistá býwá
Prawá s lewau.

5.

Wssak ne wssični docházegj swého cjle,
Nebo ne fajdē manželstwij gest zdarilé,
An přemnoho· páru
W neprestagném swáru
Život tráwj.

6.

Máli manžel i manželka šťastná býti,
Sama musí čistá láška ge spogiti:

Sama láška milé

Manželství zdařile

Způsobuge.

7.

Zdaž děvečce wětší křiwa můž se státi,
Než, když se proti své wůli musí vdát?

Rechtje gho přigjmá

Které gen sait fujmá

Z říge slabé.

8.

Un se ženj, aneb vdává gen pro gměnj,
W geho srdeci, w gegi srdeci lásky nenj:

Penze a zboží

Pak nic neosozí

Bez milosti.

9.

Máli manžel i manželka šťastná býti,
Mlezi nimi musí svornost místo mjeti:
Ženy neposlušnost,
Muže neustupnost,
Swáry množj.

10.

Máli manžel i manželka šťastná býti,
Pracovitost gmeňj gegich má množiti;
V nedostatku snadné
Vraucj lášťa chladne,
A pomijgj.

- 11.

Máli manžel i manželka šťastná býti;
Varovčivost zbožj gegich má hágit,
Kde se newaruge
Snadno se řekwaltuge
Mnohé gměnj.

12.

Manželé požehnanau starost mijwagi,
An swé djtky rojumně wychowáwagi;
Gen djtky zdařile
Csau w starosti milé
Potěšenj.

13.

Též i u wás o milj nowomanželé!
Též i u wás prawá láška bydliž cele:
Rozkoš spolu dělte,
W smutku spolu kwělte,
Podáwegtež w bjdě,
Kdykoli k wám přigde,
Ruce sobě.

Pruchliwý Šazda.

1.

Dnem po dwoře, w noci po domě ſtečej,
Hněwage fe na wſe mrzko zlořečj;
Wždycky dudle huba
Ondřege žahuba,
Špaty člowěčj.

2.

Geho čeled' chodj gak omámená,
Bezwolné gsau děti geho, i žena;
Vři tom nepokogj
U něg neostogj
Čeled' ſlužebná.

3.

Negde žádná práce geho pořádkem,
Nebo zle zachází s čeledí i statkem;
S práci i slovou
Nik mu neuhoví,
Wsse mu gde zpátkem.

4.

Geho dcera Milka, ačkoli krásná,
Dobrá a robotná, byla nesťastná:
Swět si zunovala,
S domu zutíkala
A tak se vdala.

5.

Dostala protlého sice manžela,
Ale že byl sprosták, zaň se styděla;
Vři něm, že byl hlaupý
Padssi do potupy,
Zeleni umřela.

6.

Umřela i mati ubědovaná;
Wdowec pak, sotwá že gest pochowaná
Chce se oženiti;
Šádná ale mžti
Nechce tyhana.

7.

Pochowawſſe matku oba synowé,
Zunowawſſe dávno zloby otcowé,
We swět se pustili,
W czuzině slaužili,
Co sirotkowé.

8.

Tu přiſſel na zkazu Ondřeg Záhuba,
Oněměla geho zlolaystá huba;
Neb na starost se ho
S mladi magetného
Gala chudoba.

Zlostná žena.

1.

To ge žena zlořečená,
Neuctj žádného,
Starého, mladého
To ge žena zlořečená.

2.

Plémě hadj Wždy se wadj,
Utrhá každému,
Velkému, malému
Plémě hadj Wždy se wadj.

5.

Nepřjznivá, Závistivá,
S říkodý se raduje,
S říkstj zarmucuje,
Nepřjznivá, Závistivá.

4.

Dosti medj Gj sausedi,
Darmo nestrocene
Ustupugj ženě
Darmo medj Gj sausedi.

5.

Gako psomi Neb hadovi
Wsse se wýhybuge;
Raždý se waruge
Gegho oča Ž gajyfa.

6.

Muž se stydj Za ni lidj,
Neměda si rady,
Ž s njm se wždy madj;
Tak se stydj Za ni lidj

7.

Oceru, syna Wždy prokijná;
Když léhá i wstáwá,
Klatbau ge žehnáwá,
Oceru, syna Wždy prokijná.

8.

Dříčný ten syn Gest čeledjn;
Že ge zlostná máti
Obává se vzdáti
Ctná děvčina Za geg syna.

9.

Dostby měšá Giž dospětá
Štěstj dcera ſiwárná,
Mat ale nezdarná,
Překazila Odstrassila.

10.

Ryž ihoc' fineti Gi žaffertj!
Zhubj nástrog zlosti,
Obec dábla sprostj!
Zo ge žena Zlořečená.

Chudičká sirota.

1.

Dítky ! otce , matku zvláště
Milujte a sobě rážte .

2.

Šťastné dítě , genž příkrého
Uflo losu sirotstého ;

3.

Rodičové mu řahodj ,
A milostně s njm zachodj ;

4.

Otec w náručj pěstuge ,
Matka w lůnu pohlažuge ;

5.

Chowagj ho, odjwagi;
S w stope cwicit dáwagi;

6.

Pečugj o duſſi, tělo,
Aby nauze netrpělo.

7.

Gá pak rodičů zbawená,
Sirotka opowržená,

8.

Hledjm smutně na wosse stranu,
A čekám na ſmilování.

9.

Kde utočiſtě hledati?
Kому ſe požalovati?

10.

Tu tam něco utrpnosti
Nacházjm; nifde milosti.

11.

Se slzami w tomto zmatku,
Volam z hrobu otce, matku:

12.

Vysak se mi nik neozjivá;
A mládež mi se pozmjivá.

13.

Degte rady milj lidé!
A pomozte mi w mé bjdě,

14.

Kadu wassi chci přigati,
Poslauhati, pracowati.

15.

Wiſecku podstaupjin flopotu,
Nech gen nechodjm ſebrotai.

Z l a t i n s k é h o.

Vita nostra brevis est.

1.

Zivot nás frátičký gest,
A skoro pomine;
Vřichájj smrt w rychlosti,
Bere nás bez ljtosti,
Zadného nemine.

2.

Radujme se až počud
W mladosti trváme;
Po weselé mladosti,
Po obtížné starosti,
W hrobě hnjeti máme.

Upěnji dětinské o dešti.

(z německého : Regen komm herab.)

- A. Sprchni dessjtjčku ;
Dsenj tam omařené,
Tu ge swadlé fwjtj.
- B. Sprchni dessjtjčku ;
Tu stromowj smutné stegj,
A wěrwj usyčhá,
- A. Ten stateček w poli upj,
A k nebi pohledá.
- B. T čerwvjček w trávě upj,
Mlage zahynauti.

O b ē d w ē.

○ nedeg fwjtkum wadnauti,
Nedeg wētwj schnauti,
Nedeg zhynauti čerwjčku,
Sprchni dessjtjčku!

A. Hle giž mrholj,
Napágj suché osenj,
I uwadlé fwjtj.

B. Ay hle! giž ſustj,
Smýwá prach z suchého lístj.
Stromowj okřywá.

A. Statek w poli weselj se,
Patře wesel k nebi.

B. Z čerwjček w trávě píge,
Píge a ožywá.

O b ě d w ē.

Čerwa toho stwořiteli,
I statečku w poli,
Těchto stromow, toho fwjti,
Zobě bud vjka!

P j s e ň h a w j r s k á.

(z německého: Ich fahr in tiefe Schachten ein.)

1.

Wpausstjm se do hlubokých vánj,
Čeho se giž twé frce leká,
Kdež si cestu dělá mā ruká
I přes to přetvrdé kamenj.

2.

Nic nestrassi mne zlá přjhoda,
Kterauž wſtať podstupují množi,
Ač smrtj každý žiwel hrozj,
Oheň, powětrj země, woda.

3.

Nic nestrassj weské skály,
Straßliwě nademnau wysicj,
Uni woda w doljch hlučjcj,
Genž se ze skál, co přjval walj.

4.

Puſſný prach smijſſený se ſirau,
W modrému plameni blagjcj,
I powětřj na kážegjcj
Swým ſmradem, nestrassj hanjrú.

5.

Tvrde skály mocně roztříſſim,
We tmách hledage gegich střjdu;
Chtěge býti mnohému lidu
Prospěſſný, mym životem wážim.

6.

Gen čáſtka toho ſtřjbra, zlata,
Gežto je země, když ſe zdari,
Práce, wywodjm w potu twáři,
Gest mé těžké práce odplata.

7.

Když těžká nemoc tělo svjrá,
Chytáme se žebráckých holj,
Gjdáme suchý chléb, se solj,
A smrt nám včasní hrob otvjrá.

W o g á k.

1.

Suhagko strogný
Nebog se wogny;
Než w čas po koge
Chytek se zbroge.

2.

Cy k wogenstému
Stawu frásnému
Kdo nemá chuti,
Wrchnost ho nutj.

3.

Kdo se ho hájí,
Toho chytají:
Silit nedej se,
Sám výjdej se.

4.

Hoden gest chwály,
Kdo slauží Králi,
Blasti je obraně
Drže se zbraně.

5.

Bogáť bud' sprostý
Bje má přednosti
Nežli rolnjci,
Aneb dělnjci.

6.

Bogáť bud' sprostý
Bje zkušenosti
Má nad tisícjí
Domá sedjcí.

7.

Wogáč wſteliký
 Mluví gazyký
 Dobře cízými,
 Někdy mnohými,

8.

Mistra ge trápj,
 Předce gsau chlápi
 Čerstwj, obratnj,
 Smělj, údatnj.

9.

Hodnost něgafau
 Zjšťat sedláku
 Nelze from wogny;
 Zjšťat gj zbrogný.

10.

Při obratnosti
 U řednatosti
 Doházj sprostý
 Často přednosti.

11.

W bitwě mogáci
· Život vtrácj
Ku své pochvále
Za vlast a Króle.

12.

Zkuſenj svědčj,
Že z částky větší
Nassi mogáci
Domů se vrácj.

13.

Domů fe vrácj
Zdravj mogáci ;
A však vymřeli
Gegich domácj.

14.

Ne gen we wigně
Padá lid hogně ;
Než mrau i doma
Můg milý Roma !

15.

Chasnjku strogný,
Nebog se wogný;
Horssj gest než bog
Domácp rozbrog.

Maudrý Sedláček.

1.

Neflysseli ste odemne
Dosawád řeči daremné,
Přigmitež, saufedé! starého
Nec člowěka zkusseného.

2.

Když se wespolek scházjte,
Ničemné řeči sporjte;
Wyössjich od sebe hanjte,
Neb gjm přednost závidjte.

3.

„Že ti, gesso páni slugj,
Wolno žigj, nepracuj;
A že wssickni gen z Phudáka
Stawowé žigj sedláka.“

4.

Ten stav nás žádný netuþj
Leč člowěk pyßný a hlaupý;
Gesso maudrý statečného
Ctj sedláka a stav geho.

5.

Sedlák oře, ſege, ſadí
A obrábá winohradý,
A tak připrawuje stravu,
I nápog každému stavu.

6.

On dobytek wychowává,
Mléko, máslo, sýr podává,
Wlnu, maso i flaninu,
Gaf i pernatau žiwinu.

7.

To wſſak ſedlaci nebyli,
Genž nástroge wymyſili,
Kterýchžto ſedlák vživá,
Když živnosti nadobývá.

8.

Wſſeky kunschy a remeſla,
Maudroſt na gewo wynesla,
A ſproſtým do rukau dala,
Cestu k chlebu vkaſala.

9.

Ti, kdo cestu připravili,
Prvnj chwálu zaſtaužili:
Těžko gest cestu zprawiti,
Snadno pak po nj choditi.

10.

Bez pluha nelze orati,
A bez motyky kopati,
Bez fosáka nelze žáti,
A bez ſekery raubati.

11.

Maudří lidé byli wſſecci,
Genž wynalezli ty wěci;
Nám giž knabhwánj chleba
Orbau, maudrosti netřeba.

12.

Sedlák ſic ſlužj faždémú,
Než i faždý ſlužj gémú,
A ſedláka ſlužebnjci
Osau wſſichni remeselnjci.

13.

Nasti ſlužebnj přátele
Osau obogj učitelé,
Školmistrí i duchownjci,
Sprostý lid oſwěcujcij.

14.

Byt učitelów nebylo,
Lidstwo we tmách by chodilo;
Bylby podobný chudátku
Sedlák, gež přáhá, howádku.

15.

Že známe čísti, psati,
Že vymíme počtovatí,
Že výborné knihy máme,
Komu za to díky vzdáme?

16.

Že to známe co věřiti,
Čeho nechat, co činiti,
Že o Pánu Bohu známe,
A nesmrtelnost čekáme.

17.

Uči telé i k časnému
Štěstj wedau i k věčnému,
Činj nás maudré k spasenj,
Potěšuj nás v trápenj.

18.

Kdyby zpráwcowé nebyli,
V sámém zmatku výchomi žili,
A lid bylby chudobnější
Než gest, bylby nesťastnější.

19.

Wſſe, co máme pořádného,
A co vſſem vžitečného,
Chotáře, města, vesnice,
Cesty, zahrady, vinice.

20.

Že w towarzystw̄ ſigeme,
Že poſogně pracujeme,
Ano i ti dobré mravy,
Wſſe pochází z dobré zpráwy.

21.

Kdyby nebylo vrchnosti,
Nebyly by sprawedlnosti,
Nebyly bezpečnosti,
Nebyly žádne cnosti.

22.

Mločný by mlsé potlačoval,
Zlostník by ſe zbohatoval,
A pracovitých možole
Stáli by na jeho stole.

23.

Kdožby pře rozsuzoval?

Kdo neprawost pokutoval?

Kdo žásluhu odplačoval?

Enost zastával, zlost hanoval?

24.

Dost, ačkoli vrchnost máme,

Se zlými se potkáváme;

Coby ale ncpáčali,

Kdyby trestu se nebáli?

25.

A ti, genž nás wyučují,

Genž zprawují, obhagují,

A tak nám wšsem posluhují,

Mnijte že ti nepracují?

26.

Zen, kdo rukama pracuje,

Genom tělo unavuje;

Než kdo rozumem pracuje

Tělo, duši unavuje.

27.

Mly, když dýlo své končíme,
Sladce gjíme, sladce spíme;
Ale těm při gegich práci,
Na chuti a na snu schází.

28.

Násse práce všem prospěhe;
Než i nám se dobře děle,
Skrž to těžké povolání,
Které vedou oni Páni.

29.

Čím gest stav myvýšeněgssí,
Čím práce geho vážněgssí,
Čím těžssi gest geho břjme;
Ale my to necítjme.

30.

Mly všickni gsmie těch sluhové,
Oni pak nassi otcové,
Oni z rás, my z nich žigeme,
Když Gim, i sobě přegeme.

31.

Na to snad se urážjme
Že pánům zemským slaužjme ?
Že mnohé dávagj dáně
Sedláci , a ne zemané ?

32.

Ti wſtač zemanſtwo dobyli ,
Genž ſe o vlast zaſlaužili ,
Bud mečem , bud ſwau maudroſtj ,
A tak doſlli té přednoſti.

33.

Král tam věrnoſt odplacoval ,
Když ge ſtatký obdaroval ;
A tak práwem zaſlauženj ,
To gest vlastnij gegjch gměnij.

34.

Z toho gměnij čaſt pustili
Sedlákům , by ſe žiwili ;
Tý pějſluſtný gest desátek ,
Pánům z toho , a poſlatek .

35.

Co se pak dotýče daně
Giž dávagj nezemane,
Vděčně i to břjmě nám nest
Potřebné, spravedlivé gest.

36.

Vrhnost, kteréžto se zpráva
Saudných stolic pod moc dává,
Musí mjeti za svau práci,
Co spravedlivé gest, pláci.

37.

Časem zprávci země králi
Nepowolně by se stali,
Kdyby král pán neměl vlády
Trestat mocných lidj vadý.

38.

Vlastně pak knížecí vláda
Gest ozbrojená armáda,
Král zmocněn gsa tauto stráži,
Bezpečnostj lid svůg blaži.

39.

Ba, kdyby mogaťa nebylo,
Tubu weta po všech bylo
Nebylo by bezpečného
Bydlenj, gať teď máme ho.

40.

Panowaliby lotřici,
Celé země pustossicj,
Co kolyký žžiragcij,
Manstwí na lid uwodcij.

41.

Zkusili to nassi staří
Předkowé, někdy Takaři
Když do Ilher se vlaudili,
A kraginu spustossili.

42.

Kterj žiwj pozůstali
Lidé, do hor zutjkali,
Tam w gestyněch přebývali,
Hladem, morém umírali.

43.

Tak Turci hospodářili
W těch zemích, gež podmanili;
To złé nelze wyprawiti,
Gež prowedli Turci ljtj.

44.

Když tedy daně dáváme,
Na to wogſko nakládáme,
Na němž to odzwłaszczy, stojí,
Se fragina ge w pokogi.

45.

Staw wogenſký obtížný gest;
Ci wogák wj co ge nečest:
Proto staw ten tak neradi
Berau na se lidé miladí.

46.

Mly nasze role oreme,
Urody shromažďujeme,
Bezpečně ge poživáme,
Neb ſ obraně wogſko máme.

47.

Protož gednau maudřj budme,
O všech stavjch maudře sudme;
Každý stav gest vžitečný;
Budmež ſe všem stavům wděčný.

O z w u k

Turčana wzdáleného k swým Kraganům R. 1827.

Nescio qua natale solum dulcedine cunctos
Dicit, et immemores non sinit esse sui.

Ovidius.

Parva Thurócz tellus semper sed
clara viris est. — Sunt Thuroczienses
eorum dissimillimi, qui fumosis majorum
imaginibus superbentes, indignum sua
stirpe existimant, si suapte virtute conni-
terentur ad celebritatem.

Belius.

Ad laudes populi Thurocziensis id
inprimis referri meretur, quod omnes
fere, etiam infima de plebe orti, literas
legendi, imo plurimi etiam scribendi ar-
tis sint gnari atque in his etiam liberos
suos sedulo instrui curent, spectentque
ad cultissimam et moratissimam patriae
plebem.

J. Csaplovics Schemat. 1822.

Tak řeč měkce mluwj, libuge zpěwy, má
stwory hezké,
Že wždy slowanskými slaut Wlachy může
Turec.

I. Kollár.

Z Lisce *) wysokého
Na Turec se djwá,
A přjbehy geho
Kragan takto zpjwá:

*) Hora nad Gasenom a Belau.

O kolébko slawných
Mužů utěšená ,
Cjrkewnjch i práwnjch
Bud' mi pozdrawena !

Od drahně tisje lét
Matko ! chleba dáwáš
Synům , co stogj swět ;
Už ale ustáwáš.

Rolnjk dělá pole
Neustálau prácj ,
Pilnost wšak mu role
Geho neodplácj .

Někdy krag úrodný
Ten slul zemským rágem ;
Ted' , ač ne tak plodný ,
Dost ge krásným kragem.

Nebo že Slowáci
Tu role dělagj ;
Tedy při swé práci
Chleba nežádaj.

By tu byli Ráci ;
Mad'aři bydleli ;
Hladem při wšj práci
Byliby wymřeli.

Někdy národowé
Když se potlaukali ,
Někteří Kwádowé
W Turci pozůstali.

Polednj hranice
Částku osadili ,
Wlastenci z stolice
Neb ge wytwořili.

Zdáwna zde bydljcj
Wendi starobylj
Slowané, saudnici
W Prawně založili.

A gi we swé řeči
Prawnem gmenowali;
Sprawedlnost co swědčj
Že už tehdaž znali.

Slawinu *) Slawané
Onu upewnili
Modlám, jak pohané
Když geště slaužili.

I Dřjnek w hrdinské
Moci budowali;
Tak mu w mateřinské
Řeči gméno dali.

*) Slavina, nynj Sklabina.'

Ei Iwanka Slowan
Zniow hrad wystawil
A z téhož lidu pán
Blatnický připrawil.

Wyšehrad zřjcený
Skála i hradiště
W kuruckém zmatenj
Lidu útočiště.

Spustli tyto hrady;
S nimi předkůw sláwa
Pominula tady
Gen powěst zůstáwá.

Psohlawci Tataři
Byli se zmocnili
Někdy pod Mad'ari,
Uhry pustošili.

Krále, zbědowané
I komonstwo geho
Uwedli Turčané
Do zámku Zněwského.

Dmitřjk Mipko hlawnj
Pán saudné stolice,
I stawowé slawnj
Wyšli do Bystřice.

Wstr̄je ptistěnemu
Swému králi pánu,
A klanjc se gemu
Přisáhli ochranu.

Pán Mipko uwestí
Chtěl geg do Slawiny;
Než on dal se wezti
Na Zniów se syny.

Za drahný čas Bela
W Turci se zabáwá
A tu se zastkwěla,
Našjch předkůw sláwa.

Zámky nawštěwuge
Wšecky tehdaž skwélé,
Po lesech poluge
S Dwořany wesele.

Tak se rozširtuge
Po Turci magetnost,
Nebo nelituge
Peněz ten wzácný host.

Genž se zaslaužili
O Hrále osobu,
Ti wšickni zjskali
Zemanskau ozdobu.

**Belá wsi swobodné
Přednost nadobyla
Že Králi ochotně
A často slaužila.**

**Swaty Martin práwa
Města královského
Sobě wygednáwá
W ty časy od něho.**

**Tu negeden sobec
Hany na něg hydal,
Co swobodná obec
An Turec wyhljdal.**

**Za Žigmunda Krále
Čecha důstogného
Přibudlo ku chwále
Widieka našého.**

On welj, a práwa
Martinců se nowj,
Slawinká deržawa
Připadá Janowi

Korwijnu Knjžeti,
Reku powěstnemu!
Ai gede w ústrety
Cely Turec gemu.

Wjtá geg zemanstwo
Při Mošowském hradě,
Do Slawiny panstwo
Sprowázj w parádě.

Tu zlatj časowě
Turčanům nastali,
Slawnj hrdinowé
U njch meškáwali.

Gak umřel Jan Korwin
Smutili Turčané;
Než Matěg geho syn
Nezapomněl na ně.

Sotwá wogna byla
S Turkem utjšena,
Přišla s králem sjla
Knjžat do Zwolena.

W těch kragich slowanských
S komorištěm letoval,
W Liptowských, Turčanských
Hradech se zdržoval.

Zvláště we Slawině
Po týdnech bytuge,
Teplice w rowině
Hágské potřebuge.

Když pak strōgil kwasy,
Wždy smedem postízen
Medokyšem hasj
Jahodnjckým žjženī.

Po holech Turčanských
Stany roztahuge,
Tak w lesech fatranských
S rytjři poluge.

Tam on na gelene,
Srny, honbu strogj,
Drawé wlky pléně
A medwědě, zbrogj.

Tu Hora hlásj se
Po dnes Matěgowa,
Po dnes tam přjštj se
Studnice králowa.

Studně, třemi tekou
Z níž potůčky wody,
Aj do třech widieků
Pramen se rozchodj,

Než, sotwá zawzněla
Přesmutná nowina,
W smutek padá celá
Uherská kragina.

Umřel Král, welice
Plačj ho Slowáci,
Zwolenci naywjce
Turčané, Liptáci.

Slawina slawného
Dostala sic pána,
Než nepřjzniwého
Zápolu Iwana.

Hvět a sjlu zbral
Lidu slowanského,
Do Knjžectwj se bral
S nj sedmihradského.

Spogil s laupežnými
Se Mahometány
A pustošil s nimi
Podunagské strany.

Když trval ten šturec
Určenjm králowským ,
Zweleben byl Turec
Kmenem Réwayowským.

Pán František Révay
Slawinskau Držawu
Obdržel , s njm nás krag
Swau předešlau sláwu,

Byl pán zwelebený
Naywyssj hodnostj
W zemi, ozdobený
Hlubokau maudrostj.

S Doktorem Lutherem
Gemuž dopisował,
W lastnjm swogjm perem
Maudře dišputował.

On, i dědicowé
Geho též, kostely,
Staré nowjc, nowé
W Turci wystawěli.

Martin i Sučany
Školau obdařili,
Tak mezy Turčany
Světlo zanjtili.

Vlastenci přjklady
Těmi probuzenj
Obljbili tady
Liternj uměnj.

Potom pak , když zašli
Tyto swaté djlně ,
Utočiště našli
Ginde múzy pilné.

Do Necpál přigali
Ge páni Juštowé
W Iwančiné wzali
Také sjdlo nowé.

A ten duch nezmizel ,
Až po dnes panuge ,
Wyborný pán Fjzel
Tu ho obžiwuge.

Až po dnes Turčané
Uměný miluj,
Z čehož ge kragané
Maudřj wychwaluj.

To ge wšak neduhu
Mrawnjho přjčina
W Turci, že při pluhu
Zněge latinčina.

Z Latiny, s čeresly
An se objrátě,
Anebo s remesly,
Úžitku nemáte.

Turec bylby zkwětnul
Nad stolice giné
By čert nebyl metnul
Osjdla kragině.

Totížto zbauřenj
Proti země pánům
Odgjmalo gměnj
Sedlákům , zemanům.

Bočkage, Betlena ,
Rákocýho trogj
Turci zlořečená
Wogna zkázu strogj.

Wždycky chasu mladau
Gjmá rebellie ,
Zhawuge pokladů
Slawné familie.

Ba nepřátelského
Wogska w Turci pluky
Lidu obecného
Zemdljwali ruky.

Co Turčanská obec
Gen tehdáž wystála,
Když Přjkopský kopec
Onen nawážala?

V onny časy smutné
Ochudli Turčané,
Dolehla ukrutné
Zběře sjla na ně?

Chléb, raucho i statek
Zemana, sedláka,
Přiwodj na zmatek
Zběrba lecigaká.

Ctný vlastenec lage
Padna do poroby,
Pustnau zámky, k rage
Milého ozdoby.

Hrdina Petrócy

W té smutné směsici
Dobywá si mocj
Zbrognau , Oddanici.

W ogskem , co nepřjtel
Wyleżel Slawinu
A pogal , co přjtel
Dědičku gedinau.

Tak slečna Alžbeta
Révay , hradu sláwa ,
Geho téhož léta
Manželkau se stáwá.

Nenj na tom dosti
Buřiči w Onodu
Wrhli w prchliwosti
Swé na Turec škodu.

Turčanštj wyslanci
K pokogi radili,
Ale krále hanci
Na ně uděřili.

Ach ! což obmýšljte
Weleslawnj páni ,
Zdaliž neslyšte
Wlasti bědowanj ?

Na zkázu kraginu
Přiwedlo zbauřenj ,
Wyšlo na mizinu
Milé wlasti gměnj !

Tak mluwil Rakowský ,
Tak Okoličáni
Zhluč wszak Rákocowský
Zmordował ty pány.

Turčanského erby
Wydieka zrušili,
Ty odpůrců zběrby
Turec pohanili.

Neštasná hodina
Krew teče Slowanů
W Onodu newinná
Wěrná země pánu.

A hle z toho sněmu
K hanbě se rozneslo
Národu našemu
„Tóth nem ember“ heslo.

A od toho časů
Pro wás potupného,
Turčaně se hlasu
Střezte Onodského.

Než na proti tomu
Wy ste se zmylili ;
Hlasu matky domu
Že ste znewázili.

Od té případnosti
Turec ticho stoge
Necjtil ostrosti
Nepřátelské zbroge.

Zapomenuw cele
Na stjžnosti staré,
Přiwjtal wesele
Josefa Cjsaře.

Gehožto přjchodu
Turec se zradował ,
Neb král ten swobodau
Cjrkew obdarował.

K swému potěšenj
Kragan si zpomjná
Turce nawštjwenj
Skrze palatina.

Přjchod Důstognosti
Geho osláwili
Turčané, wýsosti
Když hor oswjtili.

Onano tmawá noc
Co den gasná byla
Gešto ze wšech strán moc
Plamene swjtila.

Knjžecj milosti
Gak do očj pądlo
Ohlédal s ljbstj
To nowé diwadlo.

Tak z Lisce zcházege
Pjseň dokonáwám,
Wšemu dobré přege
Turec zanecháwám.

Zkwetniž vlasti milá,
Vlasti utěšená,
Bys nad mnohé byla
Kræge zweličená.

Dodáwegtež řeky,
Bystří potokowé,
H úrodám po wèky
Zemi vlády nowé.

Tak as šedesáte
Mjl od wás wzdálený,
Wám kragané ! swaté
Činjm pozdrawenj.

Končiny, po nichž gá taužjm.
Zpjwá se gako : Pod Kalnjkom stogj lipka
zelená.

1.

Čjré hory, aneb pauhé rowiny
Gsau w mých očjch gako smutné pustiny .
W takowých kragech nenj
Přjgemného bydlenj ,
Smutně ležj tamné města , dědiny.

2.

Gá končiny onny sobě libugem ,
W nichž pahrbky a dolinky spatrugem ;
Po nich města , dědiny ,
U nich sjré rowiny ;
A taměgšjch lidj bydlo schwalugem.

3.

Tam pod wrškem pramen wod otewřený ,
Ukřjwá ho dbálek tu osaděny ,
Z toho dbálku se prýštj
Potůček chladný čistý ,
Pige z něho wůl a kůň unawený .

4.

Wje potůčkůw na rowince se schodj
A potokem hodným tekau ty wody,
Břehy husté wrbiny
Krášlj, stromy, gelsiny,
A chráni ge, tak že gím praud neškodj.

5.

Tu i tam se nacházegj hlubiny,
W nichžto mládež kaupáwá se z dědiny,
Chlapci raky stjhagj,
A rybičky chytaj,
A na bljze žene potok ten mlýny.

6.

Na tom wršku zelená se hájček
W gehož krowj skryši swau má zagjček,
W mági slawjček zpjwá,
Sjla mu se ozjwá
Pláctwa z kružin, ze stromů blas hrdliček.

7.

W tom hágjčku mládež huby zbjráwá,
A gahůdky zemské sobě hledáwá
 Tam se stelj galowce,
 Leštiny, z nichž léskowce
A z hrušek hniličky si oběráwá.

8.

Dál se lauky rozšířugj tráwnaté,
U nich role na obylj bohaté;
 Tu i tam strom widěti
 Štěpený před sto léty,
W gehož stjnu ženci w létě sedáte.

9.

O kýž ga mám w těch končinách bydlenj!
Toby přednj bylo mé utěšenj
 Ohljdat ze strmého
 Boru, okolj geho.
A celý widěk Fatrau obmezený!

Nápěwy aneb hlasy podle kterých
se písne ty kratochwilné zpívati
magj.

Předlice, gako: Nenj si ty w swětě sám.
Garo, má swau zwláštnj notu.
Hra na pažiti, u Turčanów panujcij notau.
Dráč, na hlas polské písne: Heja heja fašjo
moja.
Tráwnice, hlasem mnohých slavenských písnj.
Zpěw sláwjka — swatokrjžskau melodyj.
Píseň w sadě, gako: Už ge milá bjly den.
K laupežné mládeži čestau notau — Pod má
milá. —
Dělání plátna, gako: Obrodiln trnky pod
horáma.

Belebenj přirody má svau žwláštnj notu.

Zenci gako : Aten mrzgak oskliwý.

Wino adnjk , gako : Gakože ten chudobný žige.

Oberaka gako : Nasse bjlé dwere.

Zimnj píseň : má svau vlastnj notu.

Swadebná píseň , gako : Gako gá mám weselá
být.

Pruchliwý žazda , zpívá se gako gedna ze sta-
rodávnjich Turčanských , aneb : Za 50
rimských.

Zlostná žena , gako : Na tom mostě tráva roste.

Chudičká sirota , gako : Oženil sa starý.

Mogák , gako : Chodž Janjček okolo voza.

Maudrý sedláček , gako : Mlúg konjčku čer-
nohřívý.